

การสร้างผลงานทางวิชาการ

การเขียนเอกสารประกอบการสอน

เอกสารคำสอน

โดย ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์

นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขาปรัชญา

ประจำปี พ.ศ. 2556

○ การขอผลงานทางวิชาการ

- เกณฑ์ของผลงานทางวิชาการ ผศ. รศ. ศ.

○ ความหมายของผลงานวิชาการ

- เอกสารประกอบการสอน
- เอกสารคำสอน
- บทความทางวิชาการ
- ตำราทางวิชาการ
- หนังสือ
- งานวิจัย
- ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (งานสร้างสรรค์)
- ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม

การเสนอผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ผศ. รศ. ศ.
ประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2556

- มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ ก.พ.อ.
- มีผลการสอน (โดยย่อ)
 - มีวิชาประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบัน
 - มีเอกสารประกอบการสอนตามภาระงานสอน (1 รายวิชา) มีคุณภาพดี และใช้ประกอบการสอนมาแล้ว
 - ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน
 - หมายเหตุ ดูรายละเอียดใน ประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550
 - ปัจจุบันใช้เกณฑ์ใหม่ คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

○ ผลงานทางวิชาการ

- 1. ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด **หรือ**
2. ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด
ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ **หรือ**
3. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด **หรือ**
4. ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมีคุณภาพดี โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรม โดยประจักษ์ต่อสาธารณะ”

รองศาสตราจารย์

○ ผลงานทางวิชาการ

- 1. ผลงานวิจัยซึ่งมี**คุณภาพดี**และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ ผลงานในลักษณะอื่น ซึ่งมี**คุณภาพดี** และ
2. ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ ซึ่งมี**คุณภาพดี** และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด
3. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมี**คุณภาพดี** และได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ
4. ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมี**คุณภาพดี** โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรม โดยประจักษ์ต่อสาธารณะ”

ศาสตราจารย์

○ ผลงานทางวิชาการ

- 1. ผลงานวิจัยซึ่งมี**คุณภาพดีมาก**และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ ผลงานในลักษณะอื่น ซึ่งมี**คุณภาพดีมาก** และ
- 2. ผลงานแต่งตำรา หนังสือ ซึ่งมี**คุณภาพดีมาก** และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด
- 3. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมี**คุณภาพดีมาก** และได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ
- 4. ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมี**คุณภาพดีมาก** โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรม โดยประจักษ์ต่อสาธารณะ”

หมายเหตุ ถ้าขอด้วยวิธีพิเศษผลงานทุกอย่างต้องมี**คุณภาพดีเด่น**

เอกสารประกอบการสอน

- ผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการประกอบการสอน

เอกสารคำสอน

- ผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ โดยพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอนจนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตัวเองหรือเพิ่มเติมจากการเรียนในวิชานั้น ๆ

บทความทางวิชาการ (ใหม่ ก.พ.อ. 10)

○ คำนิยาม

- งานเขียนทางวิชาการซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน ทั้งนี้มีการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการโดยมีการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสนับสนุนจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะ ทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจนด้วย

○ รูปแบบ

- ประกอบด้วยการนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์และบทสรุป มีการอ้างอิงและบรรณานุกรม ที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

การเผยแพร่

๑. เผยแพร่ ในรูปของบทความทางวิชาการในวารสารทางวิชาการทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้น อาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอน ชัดเจน

๒. เผยแพร่ ในหนังสือรวมบทความในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ในหนังสือนั้นแล้ว

๓. เผยแพร่ ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (**PROCEEDINGS**) ของการประชุมทางวิชาการในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ที่นำเสนอแล้วเมื่อได้ เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้น และได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ“บทความทางวิชาการ” นั้นแล้ว การนำ “บทความทางวิชาการ” นั้น มาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่ง เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “บทความทางวิชาการ” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้

หมายเหตุ วารสารทางวิชาการต้องได้รับการประกาศเป็นวารสารมาตรฐานของ สกอ. (TCI) กลุ่มที่ 1 และ 2

ตำรา

- ผลงานที่รวบรวมขึ้นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาหรือส่วนหนึ่งของวิชาหรือหลักสูตรก็ได้ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษา ในการเรียนการสอนในหลักสูตรอุดมศึกษา
 - เนื้อหาสาระของตำราต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่ผู้ยื่นขอเสนอตำแหน่งทางวิชาการ
 - ทั้งนี้ผู้ขอจะต้องระบุวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรที่ใช้ตำราเล่มที่เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้วย
 - ผลงานทางวิชาการที่เป็น “ตำรา” นี้อาจได้รับการพัฒนาขึ้นจากเอกสารคำสอนจนถึงระดับที่มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งผู้อ่านอาจเป็นบุคคลอื่นที่มีใช้เป็นผู้เรียนในรายวิชานั้น แต่สามารถอ่านและทำความเข้าใจในสาระตำรานั้นด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องเข้าศึกษาในสาขาวิชานั้น
 - **หมายเหตุ** การเผยแพร่ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องใช้ในการเรียนการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษา

หนังสือ

- ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง และให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้น ๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงในเชิงเนื้อหาและครอบคลุมโดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือของสาขาใดสาขาวิชาหนึ่งในหลักสูตร และไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้เนื้อหาสาระของหนังสือต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่จัดพิมพ์
- **หมายเหตุ** การเผยแพร่ ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน

งานวิจัย

- ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรือค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลคำตอบหรือข้อสรุปรวมที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์
 - งานวิจัยอาจจัดเป็น 2 รูปแบบ
 - 1. รายงานวิจัย ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งเล่ม หรือ
 - 2. บทความวิจัย ที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้นให้มีความกระชับและสั้น สำหรับที่จะเสนอในที่ประชุมทางวิชาการหรือในวารสารทางวิชาการ
 - **หมายเหตุ** การเผยแพร่รายงานการวิจัยต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้น และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

- นอกเหนือจากผลงานทางวิชาการที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด โดยปกติ หมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ คือสิ่งประดิษฐ์คิดค้นทาง วิทยาศาสตร์ งานศิลปะ สารานุกรม งานแปล
- ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอจะต้องประกอบด้วยบท วิเคราะห์ที่อธิบายและชี้ให้เห็นว่างานดังกล่าวทำให้เกิดความก้าวหน้า หรือเสริมสร้างองค์ความรู้หรือวิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชา นั้น และแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบุกเบิกในสาขาวิชานั้น สำหรับผลงานที่มุ่งเชิงปฏิบัติจะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมีหลักฐาน รายละเอียดต่าง ๆ ประกอบการแสดงให้เห็นคุณค่าของผลงาน
- กรณีผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานมุ่งในเชิงปฏิบัติ จะต้องผ่านการพิสูจน์หรือแสดงหลักฐานเป็นรายละเอียดให้ครบถ้วนที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของผลงานนั้นด้วย

การเผยแพร่

- ด้วยวิธีการพิมพ์
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์
- การจัดนิทรรศการ การจัดแสดง การจัดการแสดง หรือมีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย

หมายเหตุ การเผยแพร่จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเท่านั้น

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่า **4 เดือน**

นิยามงานสร้างสรรค์

- ผลงานทางวิชาการ (ไม่จำเป็นต้องเป็นงานวิจัย) ที่มีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบหรือแสดงออกทางศิลปะดนตรี อันเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ หรืองานที่แสดงความก้าวหน้าทางวิชาการ เสริมสร้างองค์ความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชา หรือแสดงความเป็นต้นแบบ ต้นความคิดของผลงาน หรือแสดงความสามารถในการบุกเบิกงานในสาขาวิชานั้น **รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์** ผลงานศิลปะและผลงานออกแบบที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ

- ที่มา: สกอ.

ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ที่ เกิดขึ้นโดยใช้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา และปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านเกี่ยวกับ ชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชนทั้งนี้ ไม่นับรวมงานที่แสวงหากำไรและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ

คำนิยาม

จัดทำเป็นเอกสาร โดยมีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบ
ผลงานนั้น เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาเป็นประโยชน์
ต่อสังคม มีความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นและเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ
หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่ง ๆ หรือหลาย
สาขาวิชาได้อย่างไร ในแง่ใด โดยต้องปรากฏเป็นที่ประจักษ์

หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ

บทความ

1. ระบุประเด็นของบทความที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน	
2. มีการทบทวนวรรณกรรม สรุปประเด็นและมีการอ้างอิงที่ชัดเจน	
3. มีการนำเสนออย่างเป็นระบบและให้ความเห็นทางวิชาการอย่างชัดเจน	
4. มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้อง	
5. มีการเสนอความรู้ที่ทันสมัยกับความก้าวหน้าทางวิชาการ	
6. เป็นแหล่งอ้างอิงหรือสามารถนำไปปฏิบัติได้	
7. กระตุ้นให้เกิดความคิดและการค้นคว้าต่อเนื่อง	
8. มีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่	
9. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ	
10. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับนานาชาติ	

อยู่ในเกณฑ์

ดีเด่น

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 7
และข้อหนึ่งข้อใดในข้อ 8 - 10)

ดีมาก

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1- 7)

ดี

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1- 4)

พอใช้

หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ

งานแปล

1. เป็นงานแปลอยู่ในระดับที่ยึดถือเป็นแบบฉบับได้	
2. แสดงความสามารถในการใช้ภาษาที่สื่อความหมายได้อย่างดี	
3. แสดงการเลือกสรรต้นฉบับที่เป็นงานทรงคุณค่าในสาขาวิชานั้น	
4. มีอรรถาธิบายเชิงวิชาการอันเหมาะสมทั้งในระดับภาพรวมและส่วนย่อย	
5. มีการศึกษาวิเคราะห์และตีความตัวบทและบริบทของตัวงาน	
6. แสดงให้เห็นความเข้าใจลึกซึ้งในตัวบท แบบแผนทางความคิดและ/หรือวัฒนธรรมของทั้งภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง	
7. ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ	
8. มีข้อสรุปด้านวิธีการแปลหรือทฤษฎีการแปลให้เห็นว่าเป็นงานทางวิชาการ	
9. เป็นงานที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางวิชาการอย่างชัดเจน	

สรุปผลการพิจารณาคณภาพผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (งานแปล) โดยรวม

อยู่ในเกณฑ์ ดีเด่น ดีมาก ดี พอใช้

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 7) (หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 7) (หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 5)

และข้อหนึ่งข้อใดในข้อ 8 - 9)

หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ

ตำรา

1. มีเนื้อหาสาระทางวิชาการครบถ้วนตามประมวลรายวิชา	
2. มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้อง และมีการอ้างอิงที่ชัดเจน	
3. มีเนื้อหาสาระทางวิชาการทันสมัยทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการ	
4. มีความรู้ใหม่ สอดแทรกนวัตกรรมที่เหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาและวงวิชาการ	
5. มีการสอดแทรกประสบการณ์ และผลการค้นคว้าวิจัยของผู้เขียน	
6. มีการนำเสนอที่ชัดเจนและมีเอกภาพ	
7. ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้	
8. กระตุ้นให้เกิดความคิดและการค้นคว้าต่อเนื่อง	
9. เป็นงานริเริ่มบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่	
10. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ	
11. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับนานาชาติ	

สรุปผลการพิจารณาคณภาพตำราโดยรวม

อยู่ในเกณฑ์

ดีเด่น

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 8
และข้อหนึ่งข้อใดในข้อ 9 - 11)

ดีมาก

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1-8)

ดี

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 4)

พอใช้

หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ งานวิจัย

1. มีวิธีวิทยาการวิจัยที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับ (คือ มีวัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบเขตและขั้นตอนการวิจัย ทฤษฎีหรือกรอบความคิด สรุปและอภิปรายผล)	
2. มีการนำเสนอและเรียบเรียงอย่างชัดเจนตามลำดับขั้นตอน มีการอ้างอิงที่ชัดเจน มีความเชื่อมโยงและการสรุปประเด็น	
3. เป็นประโยชน์ด้านวิชาการหรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	
4. ผลงานวิจัยแสดงความก้าวหน้า ต่อยอดทางวิชาการในสาขานั้น	
5. ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้ เป็นประโยชน์ด้านวิชาการอย่างกว้างขวาง	
6. เป็นงานริเริ่มบุกเบิกทางวิชาการที่มีการสังเคราะห์อย่างลึกซึ้ง และนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่	
7. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ	
8. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับนานาชาติ	

สรุปผลการพิจารณาคุณภาพผลงานวิจัยโดยรวม

อยู่ในเกณฑ์

ดีเด่น

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1 -5

และข้อหนึ่งข้อใดในข้อ 6 - 8)

ดีมาก

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1-5)

ดี

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1-3)

พอใช้

หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ

หนังสือ

1. มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้อง และมีการอ้างอิงที่ชัดเจน	
2. มีเนื้อหาสาระทางวิชาการที่เหมาะสมครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	
3. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัย สอดแทรกการวิเคราะห์และเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	
4. มีการนำเสนอชัดเจน มีเอกภาพและใช้ภาษาที่เหมาะสม	
5. มีการสอดแทรกประสบการณ์หรือผลการค้นคว้าวิจัยของผู้เขียน	
6. ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้	
7. กระตุ้นให้เกิดความคิดและการค้นคว้าต่อเนื่อง	
8. เป็นงานบุกเบิกทางวิชาการหรือมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่	
9. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ	
10. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับนานาชาติ	

สรุปผลการพิจารณาคุณภาพหนังสือโดยรวม

อยู่ในเกณฑ์

ดีเด่น

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 7

และข้อหนึ่งข้อใดในข้อ 8 - 10)

ดีมาก

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1-7)

ดี

(หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 4)

พอใช้

หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ งานในลักษณะอื่น

ประเภทผลงาน สิ่งประดิษฐ์ ผลงานด้านศิลปะ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1. เป็นผลงานใหม่หรือเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ด้วยวิธีการใหม่	
2. มีบทวิเคราะห์ที่อธิบายประกอบแสดงให้เห็นความรู้ทางวิชาการชัดเจน	
3. ถ้าเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มุ่งเชิงปฏิบัติ ต้องผ่านการพิสูจน์และมีหลักฐานรายละเอียดประกอบ / ถ้าเป็นผลงานด้านศิลปกรรมต้องมีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนและมีหลักฐานรายละเอียดประกอบ	
4. ให้วิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น	
5. เป็นงานที่ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นยอมรับในระดับชาติ / ได้รับการรับรองโดยองค์กรทางวิชาการหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชา	
6. แสดงความรู้ความสามารถในการริเริ่มบุกเบิกในสาขาวิชานั้น	
7. มีบทสังเคราะห์ที่แสดงความก้าวหน้าทางวิชาการ	
8. เป็นนวัตกรรมใหม่หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่	
9. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ	
10. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับนานาชาติ	

สรุปผลการพิจารณาคุณภาพผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (ที่ไม่ใช่งานแปล) โดยรวม

อยู่ในเกณฑ์ ดีเด่น ดีมาก ดี พอใช้
(หากมีคุณสมบัติข้อ 1 - 7 (หากมีคุณสมบัติข้อ 1- 7) (หากมีคุณสมบัติข้อ 1- 4) และข้อหนึ่งข้อใดในข้อ 8 - 10)

**การสร้างผลงานทางวิชาการ
(ตามหลักวิธีการวิจัย ย่อ)**

ความสำคัญของการวิจัย/ผลงานวิชาการ

**เป็นพื้นฐานสำหรับงานค้นคว้าศึกษา และ
ถ่ายทอดผลที่ได้ได้อย่างเป็นระบบ**

ความหมายของการวิจัย/ผลงานวิชาการ

- ค้นคว้าอย่างเป็นระบบ สามารถอธิบายความเป็นมาของผลที่ได้
- สะท้อนวิธีคิด วิธีทำงาน และทัศนคติของผู้วิจัย

ผลงานต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการ

- ทำขึ้นโดยมีจุดหมายแน่นอน (Purpose)
- มีรากฐานของข้อเท็จจริง (Factual bases)
- การวิจัยดำเนินไปอย่างมีเหตุผลตามลำดับ
(Systematic methode)

ขั้นตอนการวิจัย/สร้างผลงานวิชาการ

- กำหนดเรื่อง
- กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการรู้คำตอบ หรืออาจตั้งข้อสรุปสำคัญอันคาดว่าจะเป็นการตอบขึ้นก่อนโดยที่ยังไม่มีการศึกษาข้อมูล หรือพิสูจน์ให้เห็นประจักษ์แจ้ง ข้อสรุปเช่นนี้เรียกว่า **สมมุติฐาน (hypothesis)**
- ศึกษาค้นคว้าข้อมูล (หรือและข้อเท็จจริง) มาตอบคำถาม หรือมาพิสูจน์สมมุติฐานนั้น
- พิจารณาวิเคราะห์ตีความหมาย สรุปรวมความ
- เขียนเอกสารให้สมบูรณ์

การกำหนดหัวเรื่อง

หัวเรื่องกำหนดได้โดยอาศัย

- ความอยากรู้ ความสนใจ ความชำนาญและความถนัด
- ปัญหาที่กำลังถกเถียงกันอยู่ในทางปฏิบัติ
- ปัญหาทางวิชาการ
- ขยายเรื่องวิจัยที่มีอยู่แล้ว

ข้อบกพร่องซึ่งมักจะเกิดขึ้นในการทำงานวิชาการ

- ไม่มีการอ้างอิง
- อ้างอิงไม่ตรง
- สรุปผลเองตามความเชื่อถือหรือสำร็จของตน
- การใช้ผลของข้อมูลสนามอย่างลำเอียง
- จัดทำตัวอย่างในการเก็บข้อมูลสนามไม่ดี มีการลำเอียงเกิดขึ้นได้
- ไม่มี **thesis**
- ขาด **originality**
- ไม่เข้าสู่จุดหมาย
- วิธีการเขียนไม่ดี

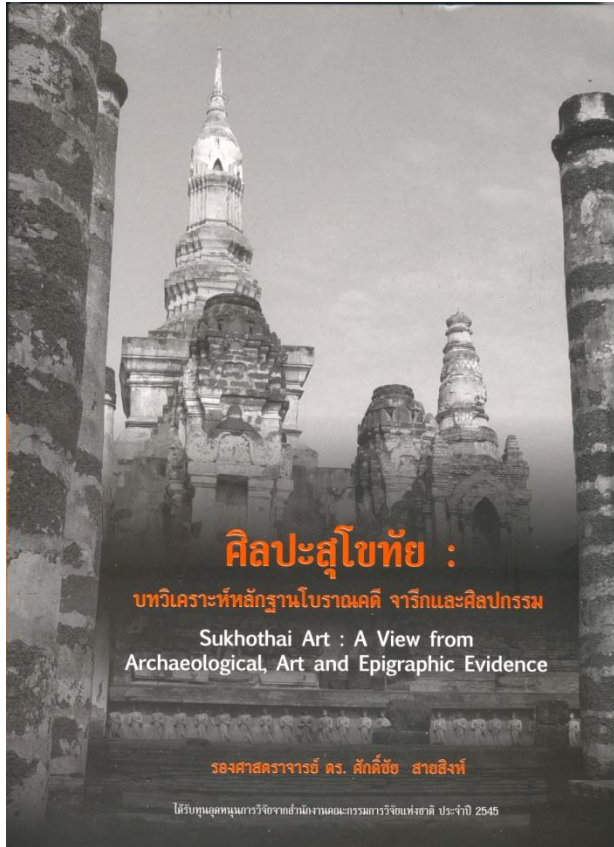

สรุปการขอผลงานทางวิชาการ

- มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ ก.พ.อ.
- มีเอกสารประกอบการสอน 1 รายวิชา/คน
 - ผ่านการประเมินโดยคณะกรรมการประจำคณะ
 - เอกสารประกอบการสอนไม่นำไปพิจารณาเป็นผลงานวิชาการ
- ผลงานวิชาการ
 - ผลงานอื่น ๆ ตามระดับ ได้แก่ บทความทางวิชาการ งานวิจัย ตำรา หนังสือ งานสร้างสรรค์ และงานบริการสังคม
 - ผศ. บทความทางวิชาการ **หรือ** ตำรา **หรือ** หนังสือ **หรือ**งานสร้างสรรค์ **หรือ**งานบริการสังคม (คุณภาพระดับดี)
 - รศ. งานวิจัย (บังคับ) **และ** ตำรา **หรือ** หนังสือ **หรือ**งานสร้างสรรค์ **หรือ**งานบริการสังคม(คุณภาพระดับดี)
 - ศ. งานวิจัย (บังคับ) **และ** ตำรา **หรือ** หนังสือ **หรือ**งานสร้างสรรค์ **หรือ**งานบริการสังคม(คุณภาพระดับดีมาก)

หมายเหตุ ผลงานทางวิชาการทุกรูปแบบต้องผ่านคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน

ตัวอย่างโครงการวิจัย

“การวิเคราะห์ข้อมูลจากการขุดค้นทางโบราณคดี (ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2525) ร่วมกับข้อมูลด้านศิลปจารึกและประวัติศาสตร์ศิลปะ สมัยสุโขทัยเพื่อการวิจัยหาประเด็นใหม่ทางวิชาการ”

ผลงานวิจัยยอดเยี่ยม จากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปี พ.ศ. 2551

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ความสำคัญของปัญหามาจากการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยที่ไม่มีความชัดเจนในเรื่องของเอกสาร ส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์สุโขทัยมาจากการสร้างประวัติศาสตร์ในยุคของการสร้างชาติที่ได้เขียนประวัติศาสตร์ไทยในเรื่องของคนไทยอพยพมาจากจีน หรือคนไทยขับไล่ขอมและสร้างอาณาจักรสุโขทัยเป็นราชธานีแห่งแรกเป็นต้น

ปัญหาสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยนั้นเกิดจากการขาดหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ตำนานหรือพงศาวดาร ที่มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์สุโขทัยนั้นมีที่มาจากคติความจากจารึกเป็นหลัก ซึ่งศิลาจารึกส่วนใหญ่ไม่ได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์โดยตรง แต่กล่าวเพียงการสร้างวัดและการอุทิศส่วนกุศลเพื่อพระพุทธศาสนาเท่านั้น ดังนั้นประวัติศาสตร์สุโขทัยจึงมักอิงอยู่กับศิลาจารึกที่มีการกล่าวเพียงไม่กี่หลัก เช่น ศิลาจารึกหลักที่ 1 จารึกของพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ 2 ของพระมหาเถรศรีศรัทธาราชจุฬามณี เป็นต้น

จากการที่ประวัติศาสตร์สุโขทัยผูกติดกับศิลาจารึกหลักที่ 1 นี้เองเป็นปัญหาสำคัญที่มีนักวิชาการบางท่านพยายามเสนอทฤษฎีว่าศิลาจารึกหลักนี้เป็นจารึกปลอมสร้างขึ้นในภายหลัง (สมัยรัชกาลที่ 4) และตีความว่าไม่มีอาณาจักรและศิลปะสมัยสุโขทัยซึ่งนับเป็นประเด็นสำคัญของการศึกษาประวัติความเป็นมาของชนชาติไทย ถึงแม้ว่าจะได้มีการสัมมนาในเรื่องนี้แล้วหลายครั้ง ได้มีการตรวจพิสูจน์อักษร รวมทั้งตรวจสอบทางด้านวิทยาศาสตร์แล้วและได้ผลสรุปยืนยันว่าเป็นจารึกที่สร้างขึ้นในสมัยสุโขทัยจริง แต่ดูเหมือนว่านักวิชาการที่เสนอว่าศิลาจารึกปลอมยังไม่ยอมรับ

ความสำคัญของปัญหาจึงอยู่ที่ว่าการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยไม่ควรไปยึดติดอยู่กับศิลาจารึกหลักที่ 1 เพียงอย่างเดียว ทั้ง ๆ ที่มีหลักฐานอย่างอื่นอีกเป็นจำนวนมากที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์และศิลปะสุโขทัย เช่น ศิลาจารึกหลักอื่น ๆ งานศิลปกรรม และร่วมทั้งหลักฐานการขุดค้นทางโบราณคดีที่ได้พบข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาใช้ตีความและบอกถึงความเป็นมาของคนสุโขทัยได้ แต่มักไม่มีการนำมากล่าวอ้างมากนัก

ในระหว่างปี พ.ศ. 2520-2525 ผู้วิจัยได้เคยร่วมขุดค้นทางโบราณคดีตามโครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ได้ค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของการอยู่อาศัยในสมัยสุโขทัย และในการทำงานโบราณคดีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ก็ได้พบหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของกลุ่มชนที่มีมาแล้วตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ร่วมทั้งการศึกษาทางด้านรูปแบบศิลปกรรมก็สอดคล้องกับหลักฐานที่มีการค้นพบ แต่การศึกษาเกี่ยวกับสุโขทัยดูเหมือนว่านำเสนอเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งอยู่เสมอ ยังไม่มีการนำข้อมูลที่มีการค้นพบและตีความใหม่ร่วมกับหลักฐานด้านอื่น ๆ หรือมีเพียงส่วนน้อย

ในงานวิจัยนี้จึงได้มีการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่มีการค้นพบอันได้แก่ หลักฐานที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดี การศึกษารูปแบบศิลปกรรม และศิลาจารึก มาวิเคราะห์ใหม่ทั้งหมด ซึ่งทำให้เกิดประเด็นใหม่ในการศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และศิลปะสมัยสุโขทัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ต้องการแสดงให้เห็นว่าหลักฐานทางโบราณคดีที่มีการค้นพบสามารถนำข้อมูลมาพัฒนาด้วยการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลด้านจารึกและด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ
- เพื่อตรวจสอบข้อมูลทั้งทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะ และจารึก รวมทั้งแนวความคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์สุโขทัย
- เพื่อหาหลักฐานหรือคำตอบประเด็นปัญหาด้านประวัติศาสตร์และศิลปะสุโขทัย เช่น กรณีศิลาจารึกหลักที่ 1 จริงหรือปลอม และการตีความว่าไม่มีอาณาจักรและศิลปะสุโขทัย เป็นต้น
- เพื่อหาประเด็นการศึกษาใหม่ ๆ ในการศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะสุโขทัยและการเผยแพร่เพื่อกระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป

สมมุติฐาน (HYPOTHESIS)

จากหลักฐานทางโบราณคดี งานศิลปกรรม และจารึกสมัยสุโขทัย พบว่าดินแดนสุโขทัยมีมาแล้วตั้งแต่สมัยก่อนการสถาปนากรุงสุโขทัย ยุคเริ่มต้นของกรุงสุโขทัย ยุคสมัยแห่งความเจริญรุ่งเรืองและล่มสลายไปในที่สุด

หลักฐานทางโบราณคดีมีความสัมพันธ์กับงานศิลปกรรมและจารึกสมัยสุโขทัย ระหว่างต้นพุทธศตวรรษที่ 19- ปลายพุทธศตวรรษที่ 20

งานศิลปกรรมมีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองทั้งเจดีย์และพระพุทธรูป เช่น เจดีย์ทรงระฆัง ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ และพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- ทำให้ประวัติความเป็นมาของอาณาจักรสุโขทัยได้ชัดเจนขึ้น
- เป็นแนวทางหนึ่งของข้อยุติความขัดแย้งของนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับศิลปะและโบราณคดีสมัยสุโขทัย
- เป็นแนวทางใหม่ของการศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ และโบราณคดีที่มีการใช้ข้อมูลหลาย ๆ ด้านในการตีความเป็นการเผยแพร่การวิจัยผ่านสื่อต่าง ๆ ทำให้คนทั่วไปได้หันกลับมาสนใจประวัติความเป็นมาของตัวเองมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. พบหลักฐานจากการขุดค้นทางโบราณคดีร่วมกับหลักฐานทางศิลปกรรมในการตีความถึงประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย
2. หลักฐานทางโบราณคดี จารึก และงานศิลปกรรม ทำให้ภาพประวัติศาสตร์สุโขทัยชัดเจนขึ้นตั้งแต่การเริ่มต้น ยุครุ่งเรือง และการเสื่อมสลาย
3. การตรวจสอบรูปแบบศิลปกรรมสัมพันธ์กับหลักหลักฐานด้านศิลาจารึก
4. ข้อเสนอใหม่เกี่ยวกับเจดีย์ยอดทรงดอกบัวตูมกับเจดีย์บริวาร
5. ประเด็นที่ได้จากการศึกษาพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย

ตัวอย่างบทความทางวิชาการ คือ งานวิจัย

พระแก้วมรกต คือ
พระพุทธรูปในศิลปะล้านนา

พระแก้วมรกตหรือพระพุทธรูปมหารัตนปฏิมากร ประดิษฐานในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดารามในพระบรมมหาราชวัง มีประวัติความเป็นมา จากตำนานและพงศาวดารกล่าวถึงที่มาไว้หลายกระแส ส่วนใหญ่แล้วกล่าวถึง ทางด้านปาฏิหาริย์เป็นสำคัญ ในส่วนที่ปรากฏในตำนานของชาวล้านนากล่าวว่า พระแก้วมรกตนั้นสร้างขึ้นที่เมืองปาทลีบุตร ประเทศอินเดีย และได้ัญเชิญไปยัง เกาะลังกาและอาณาจักรต่าง ๆ ได้แก่ พุกาม กัมพูชา ต่อมาได้เข้ามายังดินแดน ไทยยังเมืองต่าง ๆ คือ ละโว้ อโยธยา กำแพงเพชร จนกระทั่งมาถึงอาณาจักร ล้านนา เท่าที่พบหลักฐานและสามารถสืบค้นได้คือ ประวัติพระแก้วมรกตจาก พงศาวดารซึ่งกล่าวว่า ได้พบพระแก้วมรกตในปี พ.ศ 1979 ตรงกับสมัยของพระเจ้าสามฝั่งแกนพระมหากษัตริย์แห่งอาณาจักรล้านนา โดยพบในเจดีย์วัดพระแก้วในเมืองเชียงใหม่เมื่อเจดีย์ถูกฟ้าผ่าทลายลงมา

สรุปผล

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ทางด้านรูปแบบระหว่างพระแก้วมรกตกับพระพุทธรูปหินทรายสกุลช่างพะเยาแล้ว สันนิษฐานว่าพระแก้วมรกตน่าจะสร้างขึ้นในอาณาจักรล้านนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองเชียงราย บริเวณเมืองเวียงชัยอันเป็นสถานที่ได้มีการค้นพบพระพุทธรูปหินทรายที่มีลักษณะรูปแบบใกล้เคียงกันเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเทคนิคประติมากรรมดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวน่าจะมีต้นเค้ามาจากพระแก้วมรกตเป็นสำคัญ และคงมีอายุอยู่ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน คือราวต้นพุทธศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นช่วงแรกที่พระแก้วมรกตยังประดิษฐานอยู่ที่เมืองเชียงรายก่อนที่จะนำไปบรรจุไว้ในเจดีย์และมาค้นพบอีกครั้งในปี พ.ศ. 1979 จากนั้นจึงได้มีการอัญเชิญไปตามเมืองต่าง ๆ ซึ่งเรื่องราวดังที่ทราบกันโดยทั่วไป

